

Организация на правосъдието – съдебна система

Съдебната система в Чешката република се състои от Конституционния съд на Чешката република (*Ústavní soud České republiky*) и системата на обикновените съдилища.

В системата на обикновените съдилища са включени Върховният съд (*nejvyšší soud*), Върховният административен съд *nejvyšší správní soud*), висшите съдилища (*vrchní soudy*), окръжните съдилища (*krajské soudy*) и районните съдилища (*okresní soudy*).

Администрация на съдилищата

Централният административен орган за съдилищата е Министерството на правосъдието в Чехия.

Министерството на правосъдието администрира висшите, окръжните и районните съдилища или пряко, или посредством председателите им по смисъла на Закон № 6/2002 относно съдилищата и съдиите. Районните съдилища могат също да бъдат администрирани от Министерството на правосъдието посредством председателите на окръжните съдилища.

Някои задачи на централната власт се изпълняват от председателя на Върховния съд на Чехия (или, когато е подходящо, от заместник-председателя му) и от председателя на Върховния административен съд на Чехия (или, когато е подходящо, от заместник-председателя му). Държавното администриране на съдилищата се извършва като се вземат предвид забележките на съответните съдебни съвети, създадени към Върховния съд на Чешката република, Върховния административен съд на Чешката република, висшите съдилища, окръжните съдилища и по-големите районни съдилища.

Някои административни дейности се извършват от административния директор на съда, който се отчита пред председателя на съда.

Видове съдилища – кратко описание

Системата на обикновените съдилища се състои от четири организационни равнища:

районните съдилища; градските съдилища (*obvodní soudy*) в столицата Прага и Общинският съд в Бърно имат същия статут като районните съдилища

окръжните съдилища в Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Прага, Ústí nad Labem и Общинският съд в Прага висшите съдилища в Прага и Olomouc

Върховния съд и Върховния административен съд в Бърно.

Системата на специализираните съдилища се състои единствено от Конституционния съд на Чешката република.

Йерархия на съдилищата

Чешката република има двуинстанционна система, която е от определящо значение за йерархичната организация на средствата за правна защита. От тази гледна точка йерархичните взаимоотношения между съдилищата, в зависимост от това на кое равнище се намират, се разделят на три групи.

Повече информация по този въпрос може да намерите в раздела за обикновените съдилища в Чешката република.

Съгласно Закон № 6/2002 за съдилищата и съдиите:

Районните съдилища

- действат като съдилища от първа инстанция, освен когато в законодателството, уреждащо съдебното производство, е предвидено друго
- постановяват решения по други дела, предвидени от Закона.

Окръжните съдилища

- постановяват решения в случаите, описани в Закона за съдебното производство, като съдилища от втора инстанция по дела, по които е постановено решение на първа инстанция от районните съдилища, попадащи в териториалната компетентност на въпросните окръжни съдилища;
- действат като съдилища от първа инстанция в случаите, описани в Закона за съдебното производство;
- вземат решения в областта на административното правосъдие в случаите, предвидени от Закона;
- вземат решения в други случаи, предвидени от Закона.

Висшите съдилища

- постановяват решения в случаите, описани в Закона за съдебното производство, като съдилища от втора инстанция по дела, по които е постановено решение на първа инстанция от окръжните съдилища, попадащи в териториалната компетентност на въпросните висши съдилища;
- вземат решения в други случаи, предвидени от Закона.

Върховният съд на Чешката република

Като най-висшата съдебна инстанция по отношение на компетентността на съдилищата в гражданските и наказателните производства, Върховният съд на Чешката република гарантира последователността и законността на съдебните решения като:

- постановява решения по извънредни обжалвания в случаите, предвидени от Закона за съдебното производство;
- постановява решение в другите случаи, посочени в специално законодателство или в международен договор, ратифициран от Парламента, обнародван и правнообвързващ за Чешката република.

Върховният съд също взема решения относно:

- признаването и изпълнението на решения, издадени от чужди съдилища, когато това се изисква от специално законодателство или от международен договор, ратифициран от Парламента, обнародван и правнообвързващ за Чешката република.
- други случаи, посочени в специално законодателство или в международен договор, ратифициран от Парламента, обнародван и правнообвързващ за Чешката република.

Върховният съд осъществява съдебен контрол и анализира окончателните съдебни решения на съдилищата в гражданските и наказателните производства, като на тази основа, с оглед по-последователното правораздаване, издава становища относно вземането на решения от съдилищата по определени видове дела.

Съгласно Закон № 150/2002, Административно-процесуалният кодекс:

Върховният административен съд на Чешката република

Като най-висша съдебна инстанция по отношение на компетентността на съдилищата в административното съдопроизводство, Върховният административен съд осигурява последователността и законността на съдебните решения, като се произнася по искиове за преразглеждане в случаите, определени от Закона, и като се произнася по други случаи, определени с този или друг специален закон.

Върховният административен съд осъществява съдебен контрол и анализира окончателните съдебни решения на административните съдилищата, като на тази основа, с оглед по-последователното правораздаване, издава становища относно вземането на решения от съдилищата по определени видове дела.

С оглед на вземането на законосъобразни и последователни решения от административните органи, Върховният административен съд може да издава решения за отстраняване на противоречивата практика на административните органи в случаите, предвидени от този Закон и по процедурата, описана в него.

Бази данни с правна информация

[Портал за правосъдие](#)

[Портал на публичната администрация](#)

Свободен ли е достъпът до базата данни?

И двата интернет портала могат да бъдат ползвани безплатно.

Кратко описание на съдържанието

[Порталът за правосъдие](#) съдържа информация за Министерството на правосъдието, съдилищата, прокуратурата и как можете да се свържете с тях.

Официалният правителствен портал дава достъп да законодателството на Чешката република, публикувано в Сборника със закони.

Последна актуализация: 13/05/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.